nsdag 11 Januari 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang, No. 4102

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zo...gs)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

ussen willen Nieuw Polen, maar....
van Russisch maaksel.

SSISCH-POOLSE QUAESTIE.

Sovjet-regering brandmerkte de e regering in Londen als „ongeт", maar vroeg om hervatting van trekkingen tussen de Sovjet-Unie en sterk Polen", herbouwd door eging van gebieden die aan land ontworsteld zijn. Radiokou hield een officiële verklaring zonden omtrent het lastigste poe vraagstuk, dat tot nu toe bij de nigde Volken is aangetroffen. De liet duidelijk uitkomen, dat de t-regering de Oekraïne en Witand niet zullen opgeven, gebieden ij Rusland zijn ingelijfd sedert het van de oorlog. De radio stelde Curzon-lijn van 1919 voor als dslag voor de Russisch-Poolse s, maar beloofde, dat gebieden s deze lijn waar voornamelijk Powonen, gegeven zouden worden het herstelde land.

e Polen in Londen, die er steeds estaan hebben, dat alle gebied van 1939 teruggegeven wierd en die een geheim van maakten, dat zij ndien nog een flinke moot wilden en van het verslagen Oost-Pruiwilden geen direct commentaar n. „Wij moeten eerst de text van document nauwkeurig bestuderen", hun enig antwoord, toen de uitzenvan middernacht hen feitelijk ver-e, wachtende als zij waren op de matieke zetten, die erop gericht en len binnen de spheer van het Duits-Tsjechisch-Russische pact rengen. De verklaring van Moskou n met een verklaring, dat de se regering te Londen in haar ofie uitspraak van 5 Januari onjuiste edelingen had gedaan betreffende grens. Dit was klaarblijkelijk een peling op de Poolse opmerkingen rent de overtrekking van de Poolrenzen door de Sovjet-troepen bij pmars naar Sarny.

en beklemtoonde het feit, dat de d van het Rode leger en de ontkeling van de krijgsverrichtingen r geallieerden Hitler zal verdelgen de bevrijding van Polen en andere en zal brengen. Daarom stak skou de hand toe aan een Polen, de Duitsers als de voornaamste nden zou beschouwen van de So-Unie en van Polen tegelijk. De sse woorden, die gebezigd werden toespelingen op de Poolse regering Londen maakte duidelijk dat Mosniet genegen is te onderhandelen Raczkiewicz, Mikolajczyk, Römer, Sosnkowski als leiders. De Moskouadio prees de Poolse vaderlanders liet doorschemeren, dat de Sovjete uit deze lieden een kern zou kunvormen, welke de Sovjet-Unie als vertegenwoordigster zou kunnen houwen van een regering van bed Polen (Londen, (AP) 11.1).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Op 10 Januari vervolgden de troevan het 1e Oekraïne-front hun nsief en veroverden zij de districtstra Berenzno en Luvipel van het no-gebied, het districtscentrum bar van het Zjitomir-gebied, de rictscentra van het Vinnitsa-ged Baranovitsa en Memirov en het rictscentrum Mankovka van het v-gebied.

Meer dan 60 andere plaatsen werden overd in de gevechten, waaronder grote en het spoorwegstation van ovatka. De spoorlijn Smela-Khrisvka werd door onze troepen doorneden. Onze troepen ten Noordsten van Kirovograd vervolgden offensief en veroverden het distscentrum van het Kirovograd-ged Kamenka-Sjevtsjenkovskaya als meer dan 50 andere plaatsen. ertoe behoorden 16 grote plaatsen en spoorwegstation van Kamenka.

De resten van 3 verslagen tankisies, 1 gemotoriseerde divisie en 1 itse divisie infanterie, welke omsind waren in het gebied ten Noorden n Kirovograd, werden grotendeels dood door onze troepen gezien het dat zij weigerden hun wapenen er te leggen. Slechts kleine vereide vijandelijke groepen wisten ontkomen.

In dit gebied veroverden onze troepen 90 tanks, 114 kanonnen van verschillend kaliber waaronder 26 met eigen drijfkracht, 124 mortieren, 287 machinegeweren en ander oorlogsmateriaal. De Duitsers lieten meer dan 8000 doden op het slagveld liggen.

In andere sectoren van het front heersten verkenningsactiviteiten en werd artillerie- en mortiervuur gewisseld. Op enkele punten werden gevechten van plaatselijk belang geleverd. Op 9 Januari ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 50 Duitse tanks. 32 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten in luchtgevechten en door het afweervuur." (Moskou, (AP) 10.1).

FRANSE EIS.

De Franse Raad van Advies eiste, dat de Verenigde Landen officieel de Franse guerrillero's zulen erkennen als de voorhoed der invasie en met hun rekening zullen houden bij het vaststellen van de aanvalsstrategie. De Gaulle beschuldigde den Geallieerden intussen van „pijnlijke en droevige onderhandelingen" met het Nationaal Comité. (Algiers, (AP) 10.1).

WOTJE AANGEVALLEN.

De luisterdiensten in de Verenigde Staten vingen een uitzending van het Japanse Domei-nieuwsbureau op, dat mededeelde, dat 19 geallieerde B-24 bommenwerpers het eiland Wotje in de Marshall-groep hebben aangevallen. Dit geschiedde viermaal achtereen in het verloop van de namiddag tot aan middernacht van 9 Januari. Ook zeide het Japanse nieuwsbureau, dat drie geallieerde tweemotorige vliegtuigen de Japanse installaties op het eiland Kai in de Alfoerenzee hebben aangevallen op Zondagmorgen (New York, (AP) 11.1).

BERLIJN AANGEVALLEN.

Het Londense Ministerie van Luchtvaart deelt mede, dat in de afgelopen nacht Mosquito-vliegtuigen van het Bombardementscommando doelen in Berlijn en West-Duitsland hebben aangevallen. Geen enkel vliegtuig ging verloren (Londen, (AP) 11.1).

TITO'S COMMUNIQUÉ.

Het communiqué van Maarschalk Josip Broz (Tito):

„In Midden- en West-Bosnië hebben onze eenheden weerstand geboden aan de Duitse troepen, toen deze van vijf kanten poogden door te breken naar de bevrijde gebieden. Wij hebben flinke klappen uitgedeeld aan den vijand. Aan alle andere fronten zetten onze eenheden met goed gevolg de krijg voort tegen de vijandelijke garnizoenen, troepen en verbindingslinies" (Londen, (AP) 11.1).

ZUID-HELLAS GEBOMBARDEERD.

Het communiqué van de Raf uit het Midden-Oosten, aldus seint Caïro, meldt, dat zware bombardementsvliegtuigen van de Raf verdedigingswerken en andere doelen bij Salamis (Zuid-Hellas) hebben aangevallen in de nacht van 9 op 10 Januari. Men zag ontploffingen in de opslagplaatsen van de luchtmacht op het vliegveld van Eleusis, daarna een vuurzee, waarop weer ontploffingen volgden. Het slechte weer belette verdere aanvallen op de vijandelijke schepen die op de Aegeïsche zee waren. Geen van onze vliegtuigen ging verloren (Caïro, (AP) 11.1).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN ALGIERS.

„Te water: In de nacht van 7 op 3 Januari hebben onze torpedojagers in de Adriatische Zee 3 schoeners in de grond geboord en met succes de treinen op de kustspoorlijn ten Oosten van Civitanova beschoten.

Te land: Aan het front van het 5e leger wordt de opmars voortgezet. Noordamerikaanse troepen hebben ook namen, terwijl Britse troepen voortdrongen over ongeveer anderhalve kilometer afstands om een heuvel te nemen, welke uitzicht biedt op de weg naar Cassino en de rivier de Garigliano. Aan het front van het 8e leger waren de patrouilles iets meer acief.

In de lucht: In de afgelopen nacht deden de bommenwerpers een nieuwe aanval op Sofia. Skoplje, het spoorwegknooppunt in Joegoslavië, werd gisteren ook aangevallen door zware bommenwerpers. Er werden vele voltreffers geplaatst op de rangeerterreinen" (Algiers, (AP) 11.1).

MAUNGDAW IN BIRMA VEROVERD.

Het Hoofdkwartier van Admiraal Lord Louis Mountbatten in New Delhi maakte bekend, dat de Geallieerde troepen in Birma oprukken en de stad Maungdaw hebben veroverd. Ten Westen van Mayu werd een aantal vijandelijke sterktepunten veroverd.

Aan het Centrale deel van het Birmafront worden gelijksoortige vorderingen gemaakt. Geallieerde vliegtuigen voerden uitgebreide aanvallen uit boven Birma. Olie-installaties, opslagplaatsen, bruggen, spoorlijnen enz. werden aangevallen. Geen enkel Geallieerd vliegtuig wordt echter vermist van deze verrichtingen (New Delhi, (AP) 11.1).

SAMENTREKKING VAN INVASIETROEPEN.

De radio van Parijs, welke onder Duits toezicht staat, verklaarde Zondag: „Brits-Noordamerikaanse invasiestrijdkrachten zijn samengetrokken op de kusten van Kent en Cornwall voor de beslissende gevechten van deze oorlog. Doch de Duitse duikboten liggen gereed in het Kanaal om de invasievloot aan te vallen. Generaal Eisenhower legt de laatste hand aan het reusachtige plan dat in de naaste toekomst tot uitvoering zal worden gebracht. Langs de gehele kustlijn van Europa wachten de Duitse soldaten op het beslissende uur. Tanks, geschut van elk kaliber, vlammenwerpers en machinegeweren wachten op de stranden om de indringers af te slaan."

INVASIE-DATUM VASTGESTELD.

De Onder-Secretaris van de Noordamerikaanse Marine heeft verklaard, dat de data voor de invasie zijn vastgesteld en dat 45.000 landingsvaartuigen in de Verenigde Staten gebouwd worden en op tijd gereed moeten zijn. [dan duurt het vermoedelijk dus nog wel even — Red.] 20.000 Van de 65.000 grotere eenheden, welke nodig zijn, zijn reeds voltooid. Hij zeide, dat grote verliezen aan manschappen moeten worden verwacht, doch dat hoe meer landingsvaartuigen er zijn des te veelzijdiger de Geallieerde aanval kan zijn.

CHEF STAF VAN EISENHOWER.

Generaal-Majoor Smith is gekozen tot Chef Staf van Generaal Eisenhower in Londen.

IN DE STILLE ZUIDZEE.

In het Zuidwestelijk deel des Stillen Oceaans vervolgen de Noordamerikaanse mariniers hun opmars ten Oosten van Kaap Gloucester in de richting van de Borgen-baai. Na een waarnemingspost voor het Japanse geschut genomen te hebben, doodden de mariniers 200 Japanners, die nog overgebleven waren. De slag was vinnig en werd gesteund door Geallieerde vliegers, die 58 ton aan bommen wierpen op de Japanners aan de Borgen-baai.

Intussen zijn de eenheden van het Noordamerikaanse 6e leger en de Australische troepen op Nieuw Guinea reeds minder dan 105 kilometer van elkaar verwijderd. Alexishafen, een Japanse luchthaven ten Noorden van Madang, Kaap St. George en de grote basis te Rabaul, werden bestookt door de Geallieerde vliegers. Hoewel de Japanners grote verliezen lijden groeit hun verzet overal in het strijdgebied van de Stille Zuidzee en Geallieerde waarnemers zijn van mening, dat de Japanners er van plan zijn tot den laatsten man te vechten.

HILVERSUM UIT DE LUCHT.

De luisterdienst in de Verenigde Staten heeft gemeld, dat Radio-Hilversum, welke onder Duits toezicht staat, om 5.33 uur Eastern War Time uit de lucht gegaan is. Bremen en Friesland, twee andere radio-stations, die tegen de morgen hun uitzendingen zouden beginnen, lieten niets van zich horen (New York, (AP) 11.1).

SPEER KRIJGT OPDRACHT ZIJN ZAKEN TE ONTRUIMEN.

De BBC heeft berichten opgevangen in de Duitse taal, komende uit Europa, waarin de nazie-minister van bewapening Albert Speer, opdracht krijgt zich gereed te houden voor ontruiming van alle fabrieken en machine-inrichtingen die in Oost-Polen zijn om ze naar West-Polen over te brengen. De BBC meldde een uitfocht van Duitse ambtenaren en boeren uit Oost-Polen. De Nazie-autoriteiten en militairen hebben speciale kantoren gevestigd om de ontruiming te regelen en te vergemakkelijken. De uitzending zeide, dat ook de Duitse boeren uit Estland en Litauen naar West-Polen worden overgebracht (New York, (AP) 11.1).

Het nieuws van vandaag.

Meer dan 8000 Duitsers hebben de dood gevonden in de Oekraïne nadat zij een Russisch ultimatum tot overgave afsloegen. Dit werd gisterenavond gemeld door het communiqué uit Moskou, dat sprak over grote veroveringen door de troepen der Generaals Vatutin en Konev. Voorts werd medegedeeld, dat de spoorlijn tussen Smela en Khristinovka is doorgesneden waardoor de bevoorrading der nazie-troepen in de Oekraïne nog hopelozer geworden is. Berlijn gaf intussen toe, dat gevochten wordt in de omgeving van Sarny, de spoorwegstad binnen het gebied van het vóór-oorlogse Polen. Voor de Russen ligt Sarny echter nog op Russisch grondgebied en in een verklaring, die gisterenavond uit Moskou kwam, werd hierop nog eens extra de nadruk gelegd. Tevens blijkt hieruit, dat de Sovjet Regering niet van plan is de betrekkingen te hervatten met de uitgeweken regering, welke thans in Londen verblijft. De Premier en Minister van Buitenlandse Zaken zouden binnenkort een bezoek aan de Verenigde Staten brengen, maar het is de vraag of deze reisplannen nog door zullen gaan.

De bedoeling der Russen is duidelijk men wil zelf de grenzen en regeringsvorm van het na-oorlogse Polen gaan vaststellen. Wat de grenzen betreft, hierover zeide Moskou, dat de linie van 1919 misschien zal voldoen en dat de Westelijke grenzen van Polen eventueel kunnen worden verzet ten koste van Duitsland. Gebieden waar de Poolse bevolking in de meerderheid is ouden desnoods ook bij Polen kunnen worden gevoegd.

Intussen begint de Roemeense kliek het steeds benauwder te krijgen naargelang het Rode leger Bessarabië nadert. En trouwens de gehele Balkan ligt overhoop.

In Bulgarije treft men allerlei voorbereidingen, hetzij uit vrees voor een vijandelijke inval hetzij voor een aanval op Turkije. Sofia, de hoofdstad, werd binnen 24 uur tijds tweemaal door de Geallieerden gebombardeerd, eerst gisteren omstreeks het middaguur en wederom in de afgelopen nacht. Skoplje in Joegoslavië kreeg ook zijn beurt. En in Italië maakt het 5e leger steeds meer voortgang tegen een taai verzet der Duitsers. Torpedojagers in de Adriatische Zee boorden 3 Duitse schoeners in de grond en beschoten treinen op de Italiaanse kust.

Een bericht van hedenmorgen, afkomstig uit Duitse bron, meldt dat de Russen geland zijn op de Krim in de omgeving van Kertsj.

Nederlands Westindisch beleid voorbeeld voor kolonien en Republieken in Caraibië.

„Netherlands America" schetst de toekomst van Curaçao en Suriname.

Oostindische Ambtenaren begrijpen de west niet, zegt P. H. Hiss.

Schitterend prentenboek met 81 foto's verschenen.

Het magnifieke boek van Philip Hanson Hiss „Netherlands America" is er. En deze verschijning is feitelijk een trieste gebeurtenis. Niet om het boek zelf, dat prachtig is, maar omdat er een oorlog heeft moeten uitbreken eer een buitenlandse schrijver bij een buitenlandse firma zulk een boek ging uitgeven. Dit boek is een schakel te meer aan de lange ketting van feiten, waaruit de verwaarlozing van de Westindische staatsdelen blijkt.

De bedoeling van het boek is niet duidelijk. En slechts door de bedoeling te kennen zou men het boek kunnen beoordelen. Is het een reisboek? Bedoelt de schrijver een studie te leveren? Wil hij zijn lezers enkele impressies geven? Bedoelen de 22 bladzijden met cijfers en statistieken het boek een documentatie te maken, hetgeen uit de andere opstellen juist niet blijkt? De uitgevers, Duell, Sloan and Pearce te New York, schrijven zelf de merkwaardige mededeling op de titelpagina, dat het „an essential book" is. Weer vraagt men zich af in welk verband. Een beoordeling is dus zeer moeilijk.

Wie achter de verschijning zit, is ook niet duidelijk. Op het titelblad duidt de uitgeversfirma zich aan als „distributors". Zelf waren wij in de veronderstelling, dat het Nederlandse Inlichtingenkantoor de uitgever was en dan is de uitdrukking „distributors" te verklaren. Iemand die het weten kan verzekerde ons evenwel, dat dit niet het geval is. Na lezing van het boek is dit ook niet waarschijnlijk, want genoemd Inlichtingenkantoor behartigt de Nederlandse propaganda, en men kan bezwaarlijk aannemen, dat een boek waarin bij herhaling beklemtoond wordt, dat wat Nederland doet goed is, maar dat wat de Verenigde Staten doen beter is, een uitgave is van dit bureau. Dit zou immers uit propagandistisch oogpunt precies de omgekeerde wereld zijn. Er blijft dus slechts de mogelijkheid, dat Hiss er zijn eigen geld in gestoken heeft, iets wat wij hier niet kunnen nagaan.

In elk geval zijn wij blij, dat het boek er is en dat het in de Noordamerikaanse pers zeer goede recensies gekregen heeft.

De foto's.

Zoals men zich herinnert bracht Hiss bezoeken aan Curaçao en Suriname in de eerste helft van 1942. De stormomslag van het boek laat het Willemstadse verkeersobstakel, de schipbrug zien, zoals zovelen die gezien hebben, nl zwengelend tussen open en dicht, een voorkeurstoestand. De foto's van het boek zijn prachtig. Kennelijk is het boek er terwille van de foto's en niet omgekeerd.

Maar als dit zo is, waarom dan niet meer foto's gegeven? De foto's die erin staan zijn mooi, maar wij twijfelen eraan, of iemand zich na dit prentenboek bekeken te hebben zich wel ten volle een indruk van Curaçao kan vormen. Waarom niet wat meer stadsgezichten en landschappen? Vooral Aruba komt er bekaaid af. Waarom is Hiss niet in de huizen gegaan? Pas is er een kalender van het Apostolaat ter Zee met 12 foto's van Jan Linker verschenen. Hiss heeft nu eenmaal de naam, maar Linkers foto's zijn zeker even mooi en qua keuze geeft de kalender feitelijk een ruimer beeld dan dit boek. Hiss blijkt vooral sterk te zijn in „koppen" en die overtreffen in dit boek ook alles. Dan is hij geraffineerd in zijn techniek.

Maar wáár dient het boek voor? Als illustratie van foto-techniek of om de Curaçaose eilanden en Suriname bekend te maken? Vele foto's kunnen evengoed elders genomen zijn. En mogelijk vindt men het ouderwets, maar ons treft het ontbreken van een kader, van een wit grondvlak altijd onaangenaam. Trouwens de beste prentenboeken hebben nog steeds een achtergrond. Daar de foto's ook aan de rugzijde van het boek geen rand hebben, lopen nu sommige foto's inderdaad over (de zoutontginning op Bonaire bijvoorbeeld), terwijl elders de indruk gewekt wordt alsof een Arubaanse schutter op de kerktoren van St. Eustatius mikt.

Op zichzelf genomen zijn de foto's evenwel meesterlijk en het blijft een feit, dat de keuze een gevoels- en smaakquaestie is, zodat elkeen hierover anders zal oordelen.

Dat er veel te weinig foto's zijn opgenomen om 8 eilanden en een groot staatsdeel bekend te maken, staat vast.

Overeenkomst tussen foto's en text bestaat in geen enkel opzicht. Op min of meer willekeurige wijze zitten de foto's door het boek verspreid. Wanneer Hiss uitvoerig over de Synagoge spreekt en men verwacht een foto ervan dan vindt men die niet; maar wel vindt men Miss Curaçao, (Beatrice Schemel) en een Conga-Dans, waarover in de text weer niet gerept wordt.

Dit boek zal dan zeker niet nalaten in de Verenigde Staten en andere landen bekendheid te geven aan Curaçao en Suriname, twee staatsdelen van ons Koninkrijk, die door de aanwezigheid van Noordamerikaanse en vroeger van Franse en Britse troepen toch al een zekere bekendheid hebben verworven. En wij zijn er zeker van dat het boek een goede indruk zal nalaten, want Hiss steekt niet onder stoelen of banken dat het hier een der beste plekken in de Caraïbische Zee is.

Over Curaçao.

Uit de gehele trant van het boek blijkt Hiss' waardering voor onze eilanden, die hij op twee na (Klein Curaçao en Klein Bonaire) alle heeft bezocht. Het is de vervelende eigenschap van vele schrijvers om van landen, die zij bezocht hebben, de fouten en bizarriteiten naar voren te schuiven. Men zegt, dat zelfs een groot schrijver als Dickens hieraan mank ging en dat daarom zijn boek over de Verenigde Staten zijn minste werk is. Inderdaad is niets gemakkelijker dan tekortkomingen te ontdekken.

Ook bij een bespreking van een boek geldt dit. En toch menen wij na de lof die wij aan dit boek hebben toegezwaaid gerechtigd te zijn op enkele tekortkomingen te wijzen.

Op de eerste bladzijde reeds wordt gezegd, dat een nieuwe benaming op komst is, nl. „staatsdeel" voor het eiland Curaçao en „gebiedsdeel" voor het geheel (blz. xi). Overal heeft Hiss het over Holland, zelfs over het „Kingdom of Holland" als hij met uitzondering van blz. 103 — niet spreekt over ons land uit de tijd van Koning Lodewijk Napoleon.

(Vervolg op pagina 4).

Ons Koninkrijk.

DE STRIJD IN INDIË.

Door een Mitchell bommenwerper werden een Japans vrachtschip en vier kleinere schepen gebombardeerd nabij Romang-eiland; zware verkennings-vliegtuigen hebben de olie-haven Boela op Ceram aangevallen en een schip bestookt in de haven van Ping Manokwari.

Zware Geallieerde bommenwerpers hebben 25 pond bommen op het vliegveld van Kendari op Celebes geworpen. Zes vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten en een Geallieerde bommenwerper wordt vermist. Verschillende eilanden van de Toekang Desi-groep ten Zuid-Oosten van Celebes werden eveneens gebombardeerd.

KERKVERVOLGING IN INDIË.

De berichten als zouden de Japanners in Nederlands Oost-Indië zich te buiten gaan aan kerkvervolging, blijken niet overdreven te zijn. Het Center for Information pro Deo maakt bekend, dat twee Nederlandse missionarissen, de Paters C. Martens S.V.D. en H. Somhorst S.V.D. uit Timor ontsnapt zijn en in Australië aankwamen. Zij bevestigden de uitgelekte verhalen omtrent vervolgingen.

Uit dezelfde bron wordt vernomen, dat twee andere missionarissen, de Paters Van Baar, halfbroeders, uit het door de Japanners bezette deel van Nieuw Guinea naar Australië wisten te ontsnappen. De school, die door de Broeders van het Heilig Hart in Meraukee gesticht was, werd door Japanse bommen vernield. Men is nu aan de heropbouw begonnen.

NIEUWE VLUCHTELINGEN IN SURINAME.

55 Nederlandse vluchtelingen, die gedurende geruime tijd op Jamaica verbleven, zijn in Suriname aangekomen.

GEEN TRAM OP ZONDAG.

Amsterdam is, volgens een bericht in de „Deutsche Zeitung für den Niederländen" verstoken van alle tramverkeer op Zondag.

TELLING VEESTAPEL.

De vorige maand heeft in Nederland een nauwkeurige telling van de veestapel plaats gevonden. Gedurende de tel-periode was alle vervoer van vee verboden, behalve naar de slachthuizen.

SEYSS BRAK ZIJN WOORD.

Het sluikblad „Het Parool" verwijt Seyss Inquart zijn woord te hebben gebroken, toen hij beloofde, dat degenen, die belangrijke plaatsen bekleedden, ontheven zouden worden van her-internering als krijgsgevangenen. Het blad beweert, dat dit slechts een middel was voor de Duitsers om ondergedokenen in handen te krijgen. Uit de voortzetting der internering leidt het blad af, dat de vrees der Duitsers voor de invasie niet afneemt. Ook wijst het op de benoeming te Leiden van M. G. Verwey als Commissaris voor een eventuele uitwijking als een bewijs, dat de Duitsers niet zeker zijn van hun positie in Nederland.

MEDAILLE VOOR DE PRINSES.

In een plechtige bijeenkomst in het Waldorff Astoria Hotel te New York heeft Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana Maandag de eerste medaille die dit jaar door de Netherlands-America Foundation wordt uitgereikt, ontvangen. Meer dan 1200 mensen waren bij deze gelegenheid aanwezig, die een indrukwekkende hulde betuiging aan de Prinses, zowel als aan Nederland werd. Prinses Juliana en Mevrouw Eleanor Roosevelt heben er gesproken. Onder de Nederlandse aanwezigen waren Hunne Excellenties Ministers Piet A. Kerstens, Dr. Hubertus J. van Mook, Ambassadeur Dr. Alexander Loudon, Dr. Crena de Jongh, Dr. Djajadiningrat, Dr. Nicolaas A. C. Slotemaker, Consul-Generaal Elink Schuurman en de Heer Zimmerman van de N.A.C.

HET ZUIDLIMBURGSE MIJNGEBIED.

In het Zuidlimburgse mijngebied is geen spoor van nationaal-socialisme te vinden, klaagt „Volk en Vaderland" en verklaart, dat hier juist het centrum van verzet te vinden is, waar de jongemannen, die onder de arbeidsplicht vervallen „onderduiken" en degenen die zich weer in krijgsgevangenschap moesten melden, verdwijnen.

Er is reeds een mijn-politie in het leven geroepen, omdat vele mijnwerkers niets uitvoeren en slechts anti-nazi propaganda voeren. Ook klaagt het blad er over dat vroegere leden van het leger zich op slinkse wijze hebben weten te onttrekken aan de hernieuwde krijgsgevangenschap en nu van de hun toegestane vrijheid gebruik maken om Engelse vlugschriften te verspreiden of aanvallen op treinen te organiseren. Dit zou niet mogelijk zijn, beweert „Volk en Vaderland" indien zij niet van boven af werden beschermd. Van de andere kant worden NSB-arbeiders in de mijnen stelselmatig mishandeld en het is niet te beschrijven, besluit het artikel, wat onze NSB-kameraden en de toezichters, die deel uitmaken van het Arbeidsfront, elke dag weer hebben te doorstaan in de mijnen.

NEDERLANDS HUWELIJK TE MELBOURNE.

Te Melbourne werd het huwelijk gesloten tussen adjudant Johan Bouten van de Nederlandse luchtmacht en Mejuffrouw Mathilda Kerstholdt, wier ouders nog te Bandoeng zijn, doch die zelf een week voor het uitbreken van de oorlog tegen Japan, door haar ouders naar Australië gezonden werd.

JACHT OP ONDERGEDOKENEN.

Volgens het sluikblad „Vrije Nieuwe Centrale" wordt er steeds meer jacht gemaakt op ondergedokenen. Het blad raadt de betreffenden aan geen plaatsen van openbaar vermaak te bezoeken. Onlangs bijv. werd even voor het einde van de voorstelling elke uitgang van het Tivoli-theater te Utrecht afgesloten door de politie en een groot aantal mannen onder de 30 jaar werd gearresteerd.

WAAROM DR. DE KOCK VAN LEEUWEN UIT DE N.S.B. TRAD.

Wij laten hieronder de brief volgen, die door Dr. de Kock van Leeuwen, Voorzitter van de Amsterdamse Kamer van Koophandel, aan het partijbestuur van de N.S.B. werd gezonden, ter gelegenheid van zijn uittreden:

„Vele maanden heb ik een inwendige strijd gevoerd tussen mijn gevoel voor politiek fatsoen en mijn loyaliteit ten opzichte van u, hoewel ik nooit een eed van trouw heb afgelegd; ik moet u nu echter mededelen, dat ik mijn lidmaatschap opgeef. Mijn verzet geldt vooral de wijze waarop de grondbeginselen der partij worden toegepast en opgedrongen aan het Nederlandse volk.

In de eerste plaats heeft de beweging, het doet er niet toe welke redenen, gefaald een plaats te winnen in de harten van de bevolking, wat zeker niet het geval zou zijn, indien de beweging, zoals de Rijkscommissaris dat meende, de uitdrukking geweest was van de politieke wil der Nederlandse bevolking. Op dit gebied zijn de beweging verschillende gelegenheden geboden om wijzigingen aan te brengen, maar zij handelde of zij hierop niet kon of wilde ingaan en alsof zij er zich geen rekenschap van gaf, dat uiterlijk machtsvertoon geen zin heeft, wanneer dit niet door innerlijke kracht gesteund wordt. Ook het geven van allerlei betrekkingen aan partijleden acht ik verkeerd; dit lijkt te veel op fascisme en fascisme is een staatsvorm, die voor ons volk ongeschikt is......

Ik ben steeds van mening geweest, dat het in één adem noemen van fascistische en nationaal-socialistische leiders, zonder onderscheid te maken tussen beide stelsels, verkeerd was. Buitendien vond ik dat de beweging ontbloot was van elk sociaal gevoel; ik ondervond, dat de hogere partijleiding zeer weinig belang stelde in economische vraagstukken en ik kan mijn teleurstelling niet verbergen over het feit, dat u nooit mijn advies gevraagd hebt, alhoewel ik een jaar geleden tot uw adviseur ben benoemd.

U weet, dat ik, zonder enig geldelijk voordeel, getracht heb een duidelijke houding aan te nemen tegenover u en de beweging, in het belang der bevolking en ik zou mijzelf nog uitschakelen, indien ik er van overtuigd zou zijn, dat mijn lidmaatschap dit belang zou dienen. Ik ben er echter van overtuigd, dat dit niet het geval is en dat de beweging staat tussen het Nederlandse en het Duitse volk.

Ik ben nooit in de nauwe zin van het woord gesteld geweest op politiek en ik wil ook in de toekomst geen politieke rol spelen, maar ik denk dat ik beter het algemeen belang kan dienen zonder deel uit te maken van een beweging, die in 10 jaar er nog niet in geslaagd is een voldoende aantal leidende mensen tot zich te trekken en die er m.i. ook in de toekomst niet in zal slagen. Ik wil het feit niet over het hoofd zien, dat in oorlogstijd symptomen van degeneratie in alle lagen der bevolking optreden en misschien zullen sommigen denken, dat het mijn plicht was in connectie te blijven met de beweging, ondanks politieke meningsverschillen. Ik ben nochtans van mening, dat het voortzetten van het politiek lidmaatschap een valse situatie schept die uit het oogpunt van hogere politiek veroordeeld moet worden.

Zoals ik reeds schreef, had dit laatste het overwicht op mijn gevoel van trouw ten uwen opzichte, nochtans wens ik u persoonlijk de verzekering van mijn hoogachting te geven".

CURAÇAO

HET FEEST VAN DE H. HARTSCHOOL.

Het feest van het 25-jarig bestaan der H. Hartschool van de Parochie Santa Familia is gisteren op voortreffelijke wijze gevierd.

Om 7 uur woonden talrijk velen de Plechtige Heilige Mis bij, welke door den Pastoor aan de school was aangeboden. Behalve de vele kinderen waren er ook grote mensen: de banken waren stampvol.

Na het Heilig Offer was er een feestelijk ontbijt voor het onderwijzend personeel, dat voltallig aanwezig was.

Reeds om 9 uur kwam de jeugd opzetten en om 9.30 uur kon een aanvang gemaakt worden met de spelen. Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur Petrus I. Verriet O.P. was aanwezig met Zijn Secretaris Pater Willibrordus M. Braeda O.P. Voorts was aanwezig Frater M. Radulphus, waarnemend Inspecteur van het Onderwijs, met den Heer Drs. Johannes H. G. Mulders, verschillende Fraters alsook enige Dames en Heren.

De kinderen deden hun uiterste best om met hun gezang en spel zo goed mogelijk voor de dag te komen. Jammer dat de luidspreker niet kon worden benut, aangezien er een hevige wind stond op de microfoon.

Om 10.30 kwam hieraan een einde en werden er versnaperingen uitgedeeld die speciaal uit Argentinië besteld waren. De ouderen dansten nog wat met gramofoonmuziek tot het middaguur.

In de loop van de dag kwam nog een Frater met 7 jongens van het Willibrorduscollege om de gelukwensen aan te bieden. E. Flores had de leiding over zijn kameraden. Een jongen van 7 jaar las zijn eigen felicitaties voor, die hij keurig in drukletters geschreven had.

Aanstaande Vrijdag om 6.30 uur zal nog een Heilige Mis worden opgedragen om God dank te zeggen ten besluite van het feest.

PATER VICARIUS NAAR BONAIRE.

Heden brengt Pater Vicarius Antoninus van de Veen Zeppenfeldt O.P. een bezoek aan het gebiedsdeel Bonaire.

MR. HOOGEVEEN NAAR DE V.S.

De Administrateur van Financiën, Mr. Henri J. M. Hoogeveen, vertrekt heden naar de Verenigde Staten van Amerika voor een dienstbezoek.

WACHTDIENSTEN: Di., 11 Januari:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 475.
Shipping & Supplies: 7.30 tot 23 uur Kantoor, tel. 458 en551; 23 tot 7.30 uur Meinster, tel. 304.
Scheepvaart Afdeling: Pruis, tel. 606.
Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468.

LONDENSE GROEP VAN DE NEDERLANDSE JOURNALISTEN KRING.

Donderdag 6 Januari jongstleden hebben tien Nederlandse journalisten te Londen het initiatief genomen zich in groepsverband te verenigen en dan als Groep toe te treden tot de Nederlandse Journalisten-Kring, zoals volgens artikel 13 van de Statuten mogelijk is.

ARUBA

RECHTZITTING.

Vrijdag 7 Januari 1944 vond op Aruba de eerste terechtzitting van het nieuwe jaar plaats in de Raadszaal. Daarbij werden de navolgende zaken als het meest belangrijke behandeld:

Schuld voor lichamelijk letsel van anderen.

Uitspraak werd gedaan in een zaak tegen den beklaagde S.T., die tot vijf maanden gevangenisstraf werd veroordeeld, terzake „het aan zijn schuld te wijten zijn dat een ander lichamelijk letsel bekomt". De telastlegging tegen den beklaagde was, dat hij omstreeks 26 September 1943 te San Nicolas een persoon D.R. zwaar heeft gewond door te gooien naar hem met een steen. Er was die dag eerst een vechtpartij, waarin de beklaagde gewikkeld was bij welke vechtpartij de politie assistentie had verleend om de vechtenden te scheiden. Terwijl de politie nog bezig was met een der vechtenden te praten, werd de steen gegooid, waarschijnlijk bestemd voor den politie-agent, doch trof de naast den politie-agent staande persoon. Die tijd was het nog verduistering. Bij het vonnis sprak de rechter den beklaagde vrij van de eerste telastlegging, nl. „opzettelijk zwaar lichamelijk letsel toebrengen", doch achtte voor het schuld-delict het wettig en overtuigend bewijs geleverd.

Sterke drank verkopen aan dronken persoon.

De behandeling dezer zaak tegen den caféhouder J.H.C. was aangehouden op de terechtzitting van 17 December 1943. Er werd op deze terechtzitting een getuige à charge en drie à décharge gehoord. De verklaringen van de verschillende getuigen waren wel wat verschillend van elkaar. Het Openbaar Ministerie achtte het wettig en overtuigend bewijs geleverd en requireerde een straf van ƒ 100.— boete, bij gebreke van betaling te vervangen door 40 dagen hechtenis.

Ten verzoeke van den verdediger werd de zaak tot 14 Januari as. aangehouden.

Overtredingen.

Tegen verschillende personen werden zaken van openbare dronkenschap, zich onrechtmatig bevinden in schuilkelders e.d. behandeld, voor een deel bij verstek, waartoe den schuldigen geldboetes werden opgelegd.

Dronken rijden.

Een drietal zaken van personen, die onder de invloed van alcoholhoudende drank als bestuurder van motorrijtuigen optraden, werden behandeld: de eerste tegen A.B.A., die ontkende dronken te zijn geweest.

De verbalisant werd als getuige gehoord, terwijl het ambtsedig procesverbaal een buitengerechtelijke erkentenis bleek in te houden. Conform de eis van het Openbaar Ministerie werd den verdachte veroordeeld tot ƒ 50.— boete, subsidiair 20 dagen hechtenis, met ontzegging te besturen voor zes maanden.

De tweede beklaagde A.N., ontkende eveneens, en zeide, dat hij bij zijne aanhouding door de politie niet had willen stoppen, omdat hij beter achtte naar de politiewacht door te rijden vanwege een leeglopende band. De getuige die gehoord werd, kon in alle bijzonderheden het slingerend en gevaarlijk rijden van den beklaagde toelichten. Tegen dezen beklaagde requireerde het Openbaar Ministerie een vonnis luidende van ƒ 75,— subsidiair 30 dagen hechtenis en ontzegging motorrijtuigen te besturen voor zes maanden. Ten verzoeke van den raadsman werd de zaak tot 14 Januari as. uitgesteld.

De derde beklaagde D.R. zeide, dat hij de desbetreffende auto op de bewuste dag niet eens bestuurd heeft. Ook de verschenen getuige gaf op dat iemand anders dan beklaagde de auto bestuurde. Voor nader onderzoek werd deze zaak aangehouden tot 14 Januari as.

Mishandeling van een ambtenaar.

De beklaagde V.C. stond terecht dat hij op 4 Juli 1943 toen een agent van politie 1e klasse, in de rechtmatige oefening zijner bediening, voor onderzoek bij zijn huis was, deze met een steen of iets dergelijks in de zijde heeft geslagen. De beklaagde ontkende dit en zeide, dat het omgekeerde waar is, nl. dat hij een flink pakslaag van den politie-agent heeft gehad, zonder enige aanleiding. Twee getuigen legden hun verklaring af, waaruit het wettig en overtuigend bewijs was te putten. De rechter veroordeelde den beklaagde dan ook conform eis Openbaar Ministerie tot ƒ 100,— geldboete, bij gebreke van betaling te vervangen door 40 dagen hechtenis.

Vervoer van gedestilleerd.

Dezelfde beklaagde V.C. had nog een zaak tegen hem terzake het vervoer van 38 flessen rum en een aantal flessen cognac op onvrij terrein, nl. te Santa Cruz. Niettegenstaande het excuus van den beklaagde, dat hij het vervoer deed ten verzoeke van een vriend voor gelegenheid van een familiefeest, werd hij veroordeeld tot ƒ 60.— boete subsidiair 40 dagen hechtenis.

HARE MAJESTEIT DANKT PROFESSOR KIELSTRA.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina heeft aan oud-Gouverneur Professor Johannes C. Kielstra van Suriname een telegram gestuurd bij zijn vertrek uit Suriname. In dit telegram drukte Zij haar dank uit voor de wijze waarop hij zijn ambt heeft waargenomen en voor de grote diensten die hij Suriname en het Koninkrijk heeft bewezen.

DE HEER NOEST OVERLEDEN.

De ouddirecteur van de Rijks Verzekerings Bank, de heer Noest, is te den Haag overleden. De overledene was Commandeur van de Oranje-Nassau-orde.

UIT INDIË

door
Willem ten Eyck, Aneta-correspondent- van een vooruitgeschoven basis in het Zuid-Westen va de Stille Oceaan.

Het tweede jaar nadat de Japanners voet gezet hebben op het Nederlands Oostindisch gebied, verschijnen in steeds toenemende mate de bommenwerpers der geallieerden, als voortekenen der bevrijding, in de hemel van het Archipel-gebied. Deze twee jaren van Japanse overheersing hebben drastische veranderingen gebracht in het leven van de Indiërs. Niet alleen is de economie door de Japanners „geleid", maar de landbouwgebieden werden met andere producten bedeeld op voorschrift van de Japanners en de scholen zijn gemilitariseerd. De Nederlanders hadden de Indiërs een groter medezeggingsschap in het landsbestuur gegeven, maar de Japanners hebben dit weer weggevaagd.

De aanvallen op de Japanse installaties worden steeds heviger. Nog is Indië, uitgezonderd het onveroverde gebied van Nederlands Nieuw Guinea en het berggebied in Sumatra, waar de guerrilla-oorlog nog steeds woedt, in handen der veroveraars. Maar rond den archipel beginnen de voorbereidingen voor een krachtige aanval ter bevrijding, vastere vorm aan te nemen. Mountbatten maakt zich gereed om over Ceylon aan te vallen en de Japanners zelf verwachten van daaruit een offensief, gericht op Sumatra aangezien zij door de radio herhaaldelijk berichten verspreiden over de bouw van een sterke vestinggordel in dit gebied. De Britse en Noordamerikaanse bevelhebbers van de vloot hebben reeds verklaard, dat, zelfs vóór de vernietiging van Duitsland, de gezamenlijke vloot sterk uitgebreid zal worden, met het oog op een aanval tegen Japan. Van de andere kant dringt MacArthur stap voor stap op en brokkelt geleidelijk de Japanse vestingsgordel in dat gebied af. Dan is er het toenemende luchtoffensief uit het Zuid-Oosten, dat er eveneens duidelijk op wijst, dat de Japanners geen ogenblik rust zullen hebben in Nederlands Indië. Gedurende de maand December werden 38 afzonderlijke aanvallen verricht en gedurende de laatste zes maanden van 1943 werden 245 aanvallen uitgevoerd. Een der meest markante gevolgen van deze aanvallen was wel het practisch niet meer voorkomen van aanvallen op Australië. Nog maar kort geleden zijn honderden, Nederlandse en Indische vliegers uit Jackson, de eskaders komen versterken. Negen grote Japanse schepen zijn in de twee laatste maanden tot zinken gebracht door Nederlandse vliegers; practisch schijnt geen plekje in Indië buiten het bereik der Geallieerden te vallen. In December hebben de Amerikanen aanvallen gedaan op Soerabaja, op Balikpapan, op de havenstellingen van Makassar en Ambon en de nikkel mijnen van Pomelas.

De Japanners hebben het gevaar wel ingezien en hebben hun luchtverdediging van Indië sterk uitgebreid zodat er nu bases voor gevechtsvliegtuigen zijn en luchtafweergeschut waar kort geleden nog niets was. De geallieerde vliegers verklaren, dat het erde een grote wijziging zal zien in het uitzicht van de Stille Oceaan.

* * *

Het Bestuur der Japanners.

De moeilijkheden die de Japanners ondervinden, zowel bij de voedselvoorrading als het bestuur van de bezette gebieden, blijken wel uit de radio-uitzendingen van Tokio zelf en van Nederlands Oost Indië.

Tokio maakte bekend, dat men in Sumatra de administratieve autonomie zal verminderen en zal aansturen op een verdere samenwerking met de Japanners. In Atjeh en Tapanoeli werden reeds bijeenkomsten gehouden. Zo zijn er reeds „raden" opgericht, met een totaal van 210 „vertegenwoordigers" door geheel Sumatra. 90 Van deze leden zijn door de Japanners aangeduid en de 120 overblijvenden werden „aanbevolen". Men kan rustig aannemen, waar er in de radio-uitzending geen sprake was van verkiezingen, dat ook deze 120 door Japanners zijn aanbevolen.

De volgende dag maakte radio-Batavia bekend dat teneinde een soepeler administratieve samenwerking te krijgen Java was overgegaan tot regionale besprekingen van Oost, Midden en West-Java.

Door dezelfde radio werd later nog bekend gemaakt, dat zeven Japanners aan het hoofd zouden staan van het Provinciaal Departement van Landbouw van Batavia. Dit zou beschouwd dienen te worden als een voorlopige verwezenlijking van het programma tot opvoering van de voedselvoorziening.

De Indische Vrouwendag.

Uit Melbourne werd een speciaal programma uitgezonden ter gelegenheid van den zestienden verjaardag van den Indische Vrouwendag. Een vooraanstaande Indische sprak in het Maleis haar landgenoten in bezet Indië toe en wees er op, dat de Japanners een einde hebben gemaakt aan de snelle emancipatie der Indische vrouwen. Zij herinnerde aan de twee vooraanstaande figuren Raden Adjong Kartini en Theodoor van Deventer, die beiden stichters zijn van naar hen genoemde fondsen, bedoeld tot vooruitgang der Indische vrouwen op intellectueel gebied.

De spreekster zeide o.m.: „De vrouwen-vereenigingen ontwikkelden zich voor de oorlog snel op godsdienstig, maatschappelijk en politiek terrein. De Japanners hebben daar een einde aan gemaakt; zij hebben de echtgenoten van vele onzer leden gedood, velen zonen zijn het slachtoffer van de Japanse wreedheid en de anderen worden tot slaven opgeleid".

WERELDNIEUWS

OORLOG NADERT ROEMENIË.

De oorlog komt in de buurt van Roemenië, nu het Rode leger de Duitsers heeft weten terug te dringen tot de laatste overgebleven verbindingslinie Odessa-Warszawa en Noord Bararovicze-Rovno. De verbreking van de spoorlijn van Odessa naar Warszawa zou de nazies terugdringen in Roemenië voor hun bevoorrading en spoorlijnen. Dit zou een enorme last betekenen voor deze satelliet-natie. Vatutins verkenners verspieden de Oostelijke oever van de Boeg, nu zij een eenzame strook lands ten Zuid-Oosten van Zjmerinka (aan de spoorlijn van Odessa naar Warszawa) hebben weten te nemen.

Voorbij deze spoorlijn van Odessa naar Warszawa hebben de Duitsers in de Dnjepr een prachtige natuurlijke verdedigingslinie, waar Mannstein, schoon verslagen, zou kunnen trachten tot een rust te komen als hij niet in staat is stand te houden langs de Zuidelijke oever van de Boeg. Als hij evenwel teruggedrongen wordt tot aan de Dniestr dan zal hij moeten stellen met de slechte wegen van Bessarabië, de weinige spoorlijnen daar en in Roemenië. Tiraspol, het grote knooppunt ten Noord-Westen van Odessa zou een van de zwaarste verkeersobstakels van de oorlog worden en de kleine spoorweg van Bessarabië naar Roemenië zou zwaar overbelast worden. (Moskou, (AP) 11.1).

U.S.A.-VLOOT BESCHIET SHORTLAND-EILANDEN

Een zegsman van de Noordamerikaanse Marine in de Stille Zuidzee deelde mede, dat een strijdmacht van Noordamerikaanse kruisers en torpedojagers de Japanse stellingen op de Shortland-eilanden nabij de Zuidkust van Bougainville in de nacht van Zaterdag beschoten heeft. Verschillende kustbatterijen werden tot zwijgen gebracht. Bovendien werden enkele nooie branden gesticht, waarvan een in een olie-opslagplaats. Ook op het eiland Faisi werden installaties gebombardeerd (Guadalcanal, (AP) 11.1).

MOEDER VAN 10 JAAR.

Dr. E. J. Cook te Monahans (Texas) maakte bekend, dat een tienjarig negermeisje er bevallen is van een dochter van 8 pond en 8 ons. Moeder en kind maken het goed. (Mohanas, (AP) 10.1).

NIEUWS UIT BELGIË.

— Volgens berichten uit Vlaanderen, is het Duitse bezettingsleger door de nederlagen der Duitsers in Rusland diep ontmoedigd geworden.

Te Gent hebben er talrijke deserties plaats gehad en het portret van Hitler dat in de cantine der Kommandantur de eereplaats bekleedde, werd reeds tijdens de maand September weggenomen.

— Daar hij wanhoopte de Belgische Rijkswacht voor de Nieuwe Orde te winnen, heeft de Belgische verrader Van Coppenolle, die door de Duitsers tot bevelhebber der Belgische rijkswacht werd benoemd, nieuwe eenheden opgericht welke hij de „antiterroristische eskadrons" noemt.

Deze eskadrons zijn samengesteld uit recruten die hij in het opleidingskamp te Vottem (België) heeft verzameld. Terwijl hij onlangs voor hen een toespraak hield, heeft hij hun gezegd dat de Belgische rijkswacht over het algemeen Geallieerd-gezind is. Zij laat de saboteurs de vlas- en koolzaadmijten in brand steken omdat deze producten voor de Duitsers bestemd zijn. De oudere rijkswachten, zegde hij verder, discuteren over de bevelen die zij ontvangen. Volgt hun voorbeeld niet na.

— In een stadje aan de Maas, hebben de vaderlanders en affiche aangeplakt, waarop het volgende voorkomt:

„Ten overstaan vantalrijke verklikkingen, begaan door lafaards die zich op de naam van Belg beroepen, wezen deze personen gewaarschuwd dat zij binnenkort onmeedogend met de dood zullen gestraft worden.

De verwaande ongegeneerdheid waarmede zij zich in hun slijk wentelen, is een voortdurende en wrede belediging ten opzichte van de eerbare burgers die zij in de ellende en in de smart hebben gedompeld, zomede tegenover hen die in de gevangenissen en galeien van den vijand lijden.

Zullen bovendien beschouwd worden als verraders en zullen als dusdanig gestraft worden; zij die door vriendschappelijke betrekkingen van hun verbroedering met de verraders zullen blijk hebben gegeven, met inbegrip van al degenen die de beruchte controleurs (dieven) van de voedselvoorziening of leden van het „Nationaal Comité van uithongeraars" zullen geravitailleerd hebben".

De tijden zijn veranderd; het woord is aan de echte Belgen.

Leve België en de Onafhankelijkheid!

P.S. Alwie het zou wagen deze affiche aan te raken zal binnen de 48 uren worden gestraft".

LAATSTE NIEUWS.

— **Volgens berichten die niet bevestigd konden worden is Graaf Ciano hedenmorgen geëxecuteerd met 4 van de 18 andere leden van de Fascistische Grote Raad, die te Verona ter dood veroordeeld werden omdat zij op 25 Juli stemden om Mussolini af te zetten.**

— Het Duitse communiqué meldt, dat de Russen zijn geland op de Krim ten Noorden van Kertsj.

— **Radio-Tokio** beweert, dat de Japanse strijdkrachten verliezen tot een millioen manschappen hebben toegebracht aan haar vijanden: voornamelijk Groot Britannië en de Verenigde Staten.

— **Krug von Nidda**, de Duitse Consul Generaal en Gevolmachtigd Gezant te Vichy is naar Berlijn teruggeroepen na twee jaren dienst in de Franse hoofdstad.

Radio-Vichy zeide, dat Von Nida een andere baan zal krijgen. Cecil von Renthe-Fink werd benoemd tot speciale afgevaardigde van Duitsland naar Pétain.

— Berlijn meldt dat Geallieerde bommenwerpers doelen in Midden-Duitsland hebben aangevallen.

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Op advies** van zijn geneesheer leest President Roosevelt vandaag zijn boodschap aan het Congres over de „Staat van Unie" niet zelf voor. Hedenavond zal hij echter voor de radio de verkorte inhoud voorlezen.

— **Roosevelt** gaf opdracht aan de Secretarissen van Oorlog en Marine, dat leden van het Congres „niet mogen dienen in de strijdkrachten".

— **Harry L. Hopkins**, vriend en adviseur van President Roosevelt, is met influenza naar het hospitaal van de Marine.

— **Vliegende Forten** van de Noordamerikaanse 15e luchtmacht hebben omstreeks het middaguur van Maandag een aanval gedaan op Sofia, de hoofdstad van Bulgarije. Ongeveer 400 ton aan bommen werd geworpen op Sofia.

— **Het Zweedse blad „Aftontidningen"** zeide, dat volgens particuliere inlichtingen Generaal Fritz von Mannstein op 2 Januari te Wenen gezien werd in burgerkleren. Men gelooft, dat hij van zijn post ontheven werd na een dispuut met Hitler, maar hiervan kan geen bevestiging verkregen worden. Generaal Von Rundstedt zou zijn benoemd tot opvolger van Von Mannstein.

— **Het DNB** meldde, dat Graaf Ciano en alle overige leden van de Fascistische Grote Raad met uitzondering van Tulio Cianetti ter dood veroordeeld zijn. Het vonnis werd geveld na een berechting van twee dagen in Verona.

— **Het Zweedse blad „Social Demokraten"** zegt, dat er tekenen zijn, dat Bulgarije zich voorbereidt voor een aanval op Turkije. De laatste dagen zijn de patrouilles in Sofia en elders versterkt. Op straat worden mensen aangehouden en gefouilleerd. Versterkte wachten zijn geplaatst bij het Ministerie van Oorlog, andere Regeringsgebouwen en de radiostations.

— **Kleine formaties** van Typhoon- en Mosquito-bommenwerpers deden Maandagmiddag aanvallen op doelen in Noord-Frankrijk.

— **De Bulgaarse radio** zegt, dat de schade in Sofia groot is als gevolg van het bombardement.

— **De Noordamerikaanse** vliegtuigbouwer Glenn L. Martin verklaarde, dat het schroefloos vliegtuig bepaald een toekomst heeft, zowel voor de burgerluchtvaart als voor militaire doeleinden. Het olie-verbruik is thans betrekkelijk groot, zeide hij, doch bij verdere ontwikkeling zal het mogelijk worden „een grotere snelheid te bereiken met dezelfde hoeveelheid olie." Hij zeide, dat vliegtuigen met motoren en schroeven toch altijd zekere voordelen zullen behouden.

AANVALLEN OP FRANSE KUST.

Nederlandse patrouilles hebben deelgenomen aan de aanvallen op de Franse kust, die aan het einde der afgelopen week door R.A.F. en Noordamerikaanse vliegers werden ondernomen.

„De Bovenwindsche Stemmen"

Our apologies.

We regret that by an oversight we omitted to mention in our last Notes the departure from Saba and these islands of Mr. Krugers and family. For a number of years Mr. Kruger has acted as Sub-Gezaghebber in Saba, and has proved himself a valuable servant of the Crown. His reputation for preserving order and method in business, especially in connection with his administration, has been deservedley carned, and indeed we have sometimes been a little jealous of our sister island for possessing an official of his kind.

We extend to Mr. and Mrs. Krugers and family our best wishes in their new sphere of service.

The principal of the Oranje school.

Under very distressing circumstances Mr. van Meerten travelled to Puerto Rico by plane for emergency surgical treatment, on the same day of the arrival of our new Governor and the party accompanying him from Curacao. Indeed at the very moment of their landing at the Simpson's Bay Air-field, Mr. van Meerten was being taken on board the seaplane in Philipsburg harbour.

Everybody has been made anxious, and if the good wishes of his friends and the general public have anything to do with his recovery, Mr. van Meerten should have the best of chances.

The latest news of the patient has been encouraging, and we have reason to hope that we shall soon see him back at his post. The sympathy of the entire community has gone out to Mrs. van Meerten in this time of anxiety, and we rejoice with her at the latest encouraging bulletin from P. Rico.

That bad penny again.

No excuse is offered for reverting to the oft-repeated complaints we have made against the abuses of the liquor traffic in our island. We are making another effort to open the eyes of those in authority to the enormity of the evil. The time will come when the Government will have to suffer the reproaches of generations to come for having permitted such a sorry state of things to exist for so long a time. Among their unavailing regrets will be the false economy, and the morally disastrous results, of removing all restrictions to the consumption of alcoholic drinks. This is a small place and the spread of drunkenness has already reached an alarming peak. Only recently we have witnessed the tragic deaths of young persons from strong drink, and it is probable that a serious crime was committed also under its influence. There is a new alcohol-poisoned generation in process of making.

Can't the Government see that its present policy is ruinous to the physical and moral life of the people? It is going to wait for proof until the mischief has been done irrevocably? Are a few people to be permitted and encouraged to make big profits out of the bodies and souls of their unfortunate fellows?

At least a partial remedy — and one that should not be neglected — is the imposition of a high duty on all alcoholic liquors. Why isn't it done? Are the boys of this town to be allowed to frequent the doors of those places where liquor is sold and drink up the dregs of the bottles and glasses left at bar or table by adult drinkers?

Once again we entreat our Government to take hold of this giant evil with courage and determination, without partiality, and deal with it in the interests of the people committed to their care.

The food situation.

This is still very unsatisfactory. And we are sure that it will remain so until some such plan as the one suggested by us more than once has been adopted. Let us illustrate out of a personal experience. Only this morning we had occasion to purchase a certain article of food. In three different places the price varied from 55 to 75 to 87½ cents. And this article was bought (from the Government) for 31 cents.

And this is not an isolated case, the disproportion between buying and selling prices is greater in numbers of instances.

We press the point that a Board of, say three, representative persons should be empowered to see all Invoices and fix the selling price according to the cost of an article. Nothing is easier, and fairer to all concerned, than such a procedure. Can we hope for it in the near future?

Communications with Curacao.

While we are not unmindful of what has been accomplished, and of the difficulties confronting the Government in making satisfactory arrangements for the comfort and convenience of the inhabitants of these far-away parts of the Colony, yet we cannot be complacent. We know little of what goes on in the seats of the mighty, and very often what does rearch our ears bears no resemblance whatever to the truth. Our real object, therefore, is to provoke thought and interest and, if possible, a promise that we can trust, that some more frequent, more comfortable, and faster means of travel will be forth coming soon. True, we have one schooner with a motor. But it does not seem to make much difference, nor can all who desire to travel go on that boat. Besides, the time we have to wait for our mails is, from our point of view, past bearing with. If the necessary facilities for sorting and distributing mails are inadequate, surely somebody should have the authority to act. Here is a case, and not singular. After nearly three months of anxious waiting and longing the schooner arrives (this was some months ago). but it took five days for the insufficient and inefficient staff to deal with the letters and parcels. That was a scandal, pure and simple. It has not happened as bad as that since, but it is still a slow business, and the irregularities are not confined to this end of the journey. How does it happen that letters posted in Curaçao and Aruba at very wide intervals, from a fortnight to over nine weeks, should reach us by schooner that came in last night (Dec. 17th), while others (Probably as unevenly spaced in dates of posting) are kept back for a later and slower boat to bring. And, if report be true, four-fifths of the entire mail has been in that way reserved for the smaller, slower, and much later boat. The result is, we have to submit, not very gracefully we admit, and dream of happier times. But can't better arrangements be made in the direction indicated?

Watchman.

(Vervolg van pagina 1).

Op blz. 195 wordt Nederland een 'Empire' genoemd. Op blz. 164 zegt Hiss, dat na de inval in Nederland de 'koloniale raden van Suriname en Curaçao oorlog verklaarden aan Duitsland'. Bij een foto van het Wilhelminaplein — of wil men de Bredestraat — staat 'Pietermaaistraat' vermeld. Van Walbeeck wordt bij herhaling 'Welbeck' genoemd (blz. 57, 61), de Herenstraat heet 'Herrenstraat' (blz. 171), de benaming 'dansi-dansi' bij een prent wordt alleen door macamba's gebruikt, de echte Curaçaoënaar zegt baila e.d.

Koto Missies worden „Kotta Missies" genoemd (blz. 27), de rivier Coermotibo heet „Coermatibo" (blz. 26) enz.

'Overzidje (blz. 6), 'Loedwijk' (blz. 72), 'niverheid' (blz. 204) zijn vermoedelijk slechts zetfouten. De meeste van deze fouten doen er niet zo heel veel toe. Alleen wij in Suriname en Curaçao merken ze op. Alleen mededelingen omtrent de oorlogverklaring door de koloniale raden en de betiteling 'empire' kunnen in het buitenland en verkeerde indruk wekken.

Tekortkomingen zijn voorts de kaartjes, die Hiss speciaal voor zijn boek tekende en waar hij dus zeker alle namen die in het boek voorkomen op had kunnen tekenen. Vooral het kaartje van Suriname is vrijwel waardeloos, omdat de lange verhalen die Hiss schrijft over de rivieren, kreken en plaatsen daar, de namen bijna geen van alle te vinden zijn.

Men verontschuldige ons voor deze opmerkingen. Wij voegen erbij, dat wij een diep respect hebben voor Hiss, die slechts korte tijd onze beide Westindische staatsdelen bezocht en in zijn boek bewijst, niet alleen vele feitelijkheden te weten, maar ook een inzicht te hebben erlangd in vele toestanden. En dit laatste geeft het boek een waarde, die de kleine tekortkomingen doet vergeten.

Hiss verdeelt zijn boek in 5 delen: een impressie van de Benedenwinden, Bovenwinden en Suriname: de Chinese tuintjes, de immer opengaande brug (Hiss twijfelt eraan of de aan een brug of tunnel te besteden $ 3.000.000 lonend zal zijn blz. 5) de steeds in het buitenland beruchte raucous blast" van de Curaçaose radio's e.d.

In het tweede deel wordt een min of meer historisch overzicht gegeven van de opkomst van Curaçao en Suriname, daarna volgt de nedergang en tenslotte de Renaissance door de olie in Curaçao en de bauxiet in Suriname.

In enkele slothoofdstukjes wordt iets gezegd over het gouvernement, de oorlog, alsmede de toekomst. Deze stukken zijn zeer goed bijgewerkt, zodat zelfs de Raad van Advies en de na de oorlog te houden Rijksconferentie ter sprake komen. Hiss merkt op, dat in Curaçao slechts 5% van de bevolking stemgerechtigd is en in Suriname 1 à 1½%.

Een pijnlijke omissie valt op bij de behandeling van de godsdienst, die zoals verwacht kon worden, geen apart hoofdstuk, maar al met al toch wel een volle bladzijde krijgt. Hiss merkt op (blz. 157), dat de katholieke inslag op de Benedenwinden diep is en dat sedert 1705 „missionarissen van verschillende naties, Jezuïeten, Franciscanen en anderen voortdurend gewerkt hebben". Geen woord erover dat het veelal Nederlandse missionarissen geweest zijn, geen woord over Mgr. Niewindt, de man die door katholiek, protestant en jood erkend wordt als de grote emancipator van Curaçao (zijn naam komt in het boek niet voor) en geen woord over de Dominicanen, die dan toch maar wat te hooi en te gras op de Curaçaose eilanden was gedaan hebben geordend en gestabiliseerd.

Overigens wijdt Hiss waarderende woorden aan wat de Katholieke Kerk hier gedaan heeft, met name doordat zij niet zulk een grote afstand schiep tussen blanken en kleurlingen gelijk door de protestantse kerken gedaan werd en wordt (blz. 158), en ook voor wat het onderwijs betreft (90% der schoolgaande jeugd op katholieke scholen, hoewel slechts 75% van de bevolking katholiek is).

De Protestanten komen er nog kariger af. Van hen wordt niet anders opgemerkt (blz. 52) dan dat de Engelse Protestanten bij hun kolonisatie de godsdienst voor materiële belangen lieten varen (iets wat misschien hier of daar wel eens gebeurd is, maar als algemene bewering een pertinente onwaarheid is), terwijl hun op blz. 157-158 gezegd werd, dat de Protestantse landeigenaren teneinde de afstand tussen eigenaar en slaaf te beklemtonen (op blz. 52 wordt dit een karakteristiek van den Nederlander genoemd!) zijn kinderen katholiek liet dopen, terwijl er door het hoge percentage Protestanten onder de Europese bevolking zekere ontevredenheid bestaat tegen het gentlemen's agreement van 1909 om in Curaçao katholieken tot gouverneur te benoemen ...... het is waarschijnlijk, dat men dit zal laten varen na de oorlog", zegt Hiss.

De Joden worden iets uitvoeriger behandeld door de komst der Portugese Joden in 1651 (blz. 64, 65), al twijfelen wij eraan of een buitenstaander nu uit dit boek enige indruk zal krijgen van de plaats die de Joden of Katholieken hier innemen, alsmede zich enig idee kan vormen van beider invloed op het geheel en op elkander.

De tijd, welke Hiss hier doorbracht, is te kort geweest voor een gedegen boek. Volksgebruiken en folklore worden stilzwijgend voorbijgegaan, terwijl die juist veel beter dan enkele bladzijden gecomprimeerde geschiedenis een idee van onze eilanden konden geven. Van het oogstfeest wordt behalve de namen Simadan en Seu weinig anders vermeld (blz. 39).

Van de eilanden wordt veelal dat naar voren gebracht, wat Hiss toevallig te horen kreeg. Zo heeft Hiss op Bonaire blijkbaar iemand getroffen die zich interesseerde voor de Indianentekeningen en die worden dan ook uitvoerig behandeld. Op St. Maarten trof hij den Heer A. van Meerten, die van het bijgeloof ter plaatse op de hoogte is en dat krijgt dan ook een bladzijde.

De komst van de olie heeft materiële welvaart gebracht, meent Hiss, die van de ontwikkeling van de landbouw weinig verwacht; omdat uit de slaventijd nog het merkwaardige waandenkbeeld bestaat, dat landbouw minderwaardig zou zijn (het is juist de nobelste aller beroepen) en omdat de olie de arbeidsmarkt heeft ontwricht.

De Noordamerikaanse inslag van Hiss komt bij de behandeling van de olie sterk naar voren. Door het gehele boek trouwens.

Men ziet het, als hij de aanwezigheid van de Noordamerikaanse troepen hier vergelijkt met die van de Britten voorheen (blz. 168 en 171), de Noordamerikanen hebben hier in één maand meer gedaan dan het gouvernement in tien jaar, citeert hij een ambtenaar (de Gouverneur op wil willen weten wie) op blz. 172, en op blz. 174 verwelkomt hij het, dat „uit de vestiging van Noordamerikaanse luchtbases op de Britse en Nederlandse eilanden blijkt dat Caraïbië meer en meer onder de invloed der Verenigde Staten komt".

Wat de olie betreft, na een overzicht van de productie en personeelsbezetting, concludeert Hiss, dat de sociale voorzieningen, de salarissen e.d. bij de Lago veel beter zijn. Hiss geeft de grondgedachte van de salarisschaal van de Lago en door de inderdaad vreemde mededeling, dat „de Koninklijke er de voorkeur aan geeft de salarisschaal niet te publiceren, maar het is algemeen bekend, dat de salarissen bij de C.P.I.M. lager zijn dan bij de Lago, doch de levenskosten op Curaçao zijn ook lager" (blz. 128). Inderdaad is dit een zeer vreemde geschiedenis, als het waar is. Wij laten in het midden welke maatschappij beter voor haar mensen zorgt; maar het feit, dat een directie de salarissen geheim wil houden is vreemd. „Naar schatting, aldus Hiss, is het grondloon bij de CPIM 40 cents per uur", maar voegt hij er op pijnlijke wijze bij, „vroegere employees beweren, dat het veel minder is, nl. minder dan een gulden per dag."

Hiss merkt op, dat de lage salarissen van de landskinderen fel contrasteren met de hoge salarissen van de Europeanen, „die veel meer krijgen zowel in geld als extra voordelen dan zelfs de gouvernementsambtenaren." Hiss noemt dit „een van de meest storende factoren van Curaçao's huishouding".

Tenslotte brengt Hiss de politieke invloed van de olie ter sprake, zodat het zelfs „gewoon is te horen 'Het gouvernement wordt geoefend door de olie". Hoewel deze invloed ten dele gerechtvaardigd is,zegt Hiss, „immers zij brengen veel geld in", heeft de olie haar politieke invloed „niet altijd wijs geoefend en het gevoel der Curaçaoënaars,ofschoon getemperd door het besef van de voordelen welke de olie bracht, is dat van weerzin."

Zonder met alles in te stemmen wat Hiss zegt, vermelden wij ook Hiss' mening over de oliemensen, omdat het oliebedrijf feitelijk het enige is, waar Hiss critiek op heeft.

Op blz. 8 merkt Hiss op, dat Curaçao zeer liberale ideeën heeft over ras en kleur. „Iedereen heeft gelijke rechten en gelijke mogelijkheden". In theorie moge dit zo zijn, in de practijk stellen nog vele macamba's zich op het nazie-standpunt van de rasseleer. Hiss schrijft dan verder: „Ieder die op Curaçao geboren wordt, wordt beschouwd als een Curaçaoënaar, behalve die wier ouders bij de olie werken. Olie-employees blijven buitenstaanders, ten dele door hun houding tegenover de landskinderen, ten dele doordat hun salarissen buiten verhouding staan, ten dele omdat de oliemensen Curaçao nimmer werkelijk hun thuis maken".

De andere grote groep Europeanen, de ambtenaren, komt ook ter sprake en wel op blz. 158. Na gezegd te hebben, dat het bewind voor de komst van de olie vrijwel in handen van enkele invloedrijke families" was, „ontdekte men (na de komst van de olie) opeens dat Curaçaoënaars niet in staat waren hun eigen zaken te regelen en een groter aantal ambtenaren werd uit Nederland gezonden." Hiss zegt, dat dit ten dele te billijken is, maar dat „wanneer enigszins mogelijk de gouvernementskantoren weer in handen van de Curaçaoënaars behoren te komen." Hij vergeet te vermelden, dat de salarissen die als gewoon verval — en oorlogsverschijnsel bij het gouvernement betaald worden, thans even buiten proportie zijn en dus ook „een storende factor in de Curaçaose huishouding" vormen.

Hoewel Hiss grotere vertegenwoordiging van Aruba wenst (blz. 159) en de Bovenwinden verwaarloosd acht (blz. 159), wijst hij erop, dat de „slechtste kolonie in het Caraïbisch gebied nog altijd beter bestuurd wordt dan de republieken", die altijd met geldgebrek en revoluties kampen.

In zijn recensie in de „New York Herald Tribune" zegt W. Adolphe Roberts omtrent deze twee mededelingen, dat zij beter verzwegen waren geworden, vermoedelijk trachtend de goede nabuurpolitiek te redden.

„Zelfbestuur voor de Caraïbische republieken is reeds een mislukking gebleken" (blz. 178). De oplossing van Nederland, nl. in 4 min of meer zelfstandige delen lijkt Hiss de beste en hij voorziet voor Curaçao als schakelpunt tussen Noord- en Zuid-Amerika een goede toekomst.

Over Suriname.

Ook wanneer men leest over Suriname krijgt men de indruk, dat Hiss veel werk verzet heeft bij zijn bezoek aan dat staatsdeel. De beschrijvingen die hij geeft van Bosneger- en Indianendorpen zijn boeiend en tonen dat de schrijver reeds vroeger gestudeerd heeft in de gebruiken van de Indianen en Negers, vooral van de laatsten.

Wat voor Curaçao geldt, geldt ook wel voor Suriname: er wordt zo goed als niets gezegd over het werk der Paters Redemptoristen of andere Zendelingen. Hier en daar komt de opmerking, dat vele Bosnegers en Indianen („Amerindians") zijn bekeerd en natuurlijk geeft Hiss in zijn statistieken het aantal volgelingen van elke godsdienst. De godsdienst is een factor, die voor Hiss niet meetelt, hoewel beide staatsdelen hun opkomst vrijwel alleen aan missie en zending te danken hebben, meer in elk geval dan aan het gouvernement.

De grootste aandacht van de verschillende bevolkingsgroepen krijgen de Bosnegers en de minste aandacht krijgt de grootste groep: die der Creolen. Wat Hiss weet te vertellen van de Bosnegers en natuurlijk ook van de slaven, is niet nieuw, maar toch interessant.

In totaal werden tussen 1650 en 1826 wel een kwart millioen slaven uit Afrika in Suriname aangevoerd. Niettemin bedraagt thans de gehele bevolking van Suriname niet zoveel inwoners.

Als redenen daarvan worden genoemd:

1) Er waren meer mannelijke dan vrouwelijke slaven; 2) het geboortecijfer was zeer beperkt als gevolg van de slechte toestand waaronder de slaven moesten leven; 3) de kindersterfte was zeer groot; 4) het ontbreken van medische zorg.

Wat dit laatste betreft merkt Hiss terecht op, dat men wel eens verkondigd heeft, dat de slaven erg lui waren, maar dat dit niet waar is. Veelal waren de slaven ziek en zij genoten geen geneeskundige behandeling waardoor hun weerstand tegen de vermoeienissen natuurlijk zeer afnam.

Enkele malen citeert Hiss uit hetgeen een zekere Kapitein Stedman, een Engelsman, heeft geschreven over zijn bevindingen in Suriname. Stedman behoorde tot het regiment, dat door den Prins van Oranje gezonden was om de slavenopstanden te onderdrukken (1773). Deze slavenopstanden waren natuurlijk het resultaat van de wijze, waarop deze mensen behandeld werden. Tot driemaal toe moest het Gouvernement vrede vragen omdat men de rebellen niet de baas kon.

Stedmans beschrijving van den typischen planter op blz. 86 geeft enig idee van het leven vroeger op de plantages.

De geschiedenis van Suriname wordt evenals die van Curaçao zeer in het kort maar vlot verteld; soms met een apodictische mededeling, waarover veel te zeggen zou zijn, bijv. de naam Paramaribo op blz. 77. In zijn hoofdstuk „One Hundred Years of neglect" (1816 — 1915) noemt hij als een der redenen van het verval der Westindische kolonies, dat zij door de Napoleontische oorlogen 40 jaren lang van haar Europese markten geïsoleerd waren. In 1821 en 1832 woedden de twee grote branden, die de helft van Paramaribo vernielden. Door wat hiermede verbonden is, zullen Surinamers de namen der aanstichters Kodjo, Mentor en Presente missen, die natuurlijk voor de buitenwereld van minder belang zijn.

Het verval van de Surinaamse plantages vergelijkt Hiss (blz. 109) met plantages in het Zuiden der Verenigde Staten. Hij begeeft zich evenwel op gevaarlijk terrein, waar hij op dezelfde bladzijde verklaart: „De Neger heeft het contact verloren met zijn eigen cultuur en heeft zijn gedrag en idealen gericht naar die van den blanke; maar niettegenstaande het gevoelen van onafhankelijkheid, hebben vele Negers het idee dat zij niets schuldig zijn aan de gemeenschap en dat de beste wijze waarop zij hun volledige onafhankelijkheid kunnen tonen, is door nietsdoen."

Dit laatste is slechts de mening van een kleine groep, die denkt den neger voor alles en nog wat te kunnen gebruiken. Geheel over het hoofd wordt gezien de ijver waarmede bijvoorbeeld de dienstboden hun/haar werk verrichten en het feit, dat het ontbreken van voldoende werkgelegenheid niet bepaald de lust tot werken bevordert.

Wel is waar, dat — gelijk de schrijver ten aanzien van Suriname zegt — de Neger niet veel voor de landbouw voelt, hetgeen voornamelijk een uitvloeisel is van de slavernij. Eenzelfde verschijnsel merkt men trouwens op bij de Curaçaose landskinderen.

Nederland kwam eigenlijk achteraan met de vrijmaking (1863), hetgeen behalve onrust onder de slaven in Suriname ook verlies voor de Nederlandse zakenlieden meebracht. De reuzenwinsten van vroeger jaren werden niet meer geboekt. Als voorbeeld van de rijkdommen, die sommigen zich hadden verworven met uitbuiting van de slaven, vermeldt de schrijver, dat in 1780 200 schepen geladen met Surinaamse suiker door de Britten werden buitgemaakt in de korte periode tussen de Britse oorlogsverklaring en de tijd dat de Surinaamse kooplieden hiervan op de hoogte waren.

De enige mogelijke oplossing voor Suriname om zijn belang als „landbouwkolonie" te herwinnen is de inwijking en deze werd verscheidene malen beproefd, o.a. met Nederlandse Boeren, Chinezen, Brits-Indiërs en Javanen. Het meest geslaagd is de immigratie van Javanen — aldus zegt Hiss op blz. 115 — en het is mogelijk, dat de „desa" de oplossing zal zijn voor Suriname's landbouwproblemen.

In het hoofdstuk „Bauxite and Agriculture in Surinam" bespreekt de schrijver dan de voornaamste middelen van bestaan in Suriname.

Naast de ontginning van bauxiet, „waarvan Suriname waarschijnlijk de grootste producent ter wereld is", wordt melding gemaakt van de verschillende pogingen, die werden ondernomen met de verbouw van cacao, bananen, koffie, katoen, rijst, cocospalmen, citrusvruchten, oliepalmen, sisal enz. „In rijst schijnt Suriname eindelijk het gewas gevonden te hebben, dat goed past bij de bodem en de beschikbare werkkrachten", aldus stemt Hiss met dit algemeen bekende feit in (blz. 144).

Aanvechtbaar is echter zijn verklaring met betrekking tot de landbouw in Suriname — en trouwens in het gehele Caraïbische gebied — dat machinale landbouwbewerking onmogelijk is (blz. 140, 145 en 149). Wat dit betreft geloven wij graag, dat machinale landbouwbewerking op grote schaal misschien niet mogelijk is en dat machines die in de Verenigde Staten voldoen niet altijd zullen voldoen in het Caraïbische gebied, doch dat het wel mogelijk moet zijn als de machines tegenover de bodem zijn aangepast.

Een onnauwkeurigheid is wellicht ook nog de bewering, dat tijdens de dag de houten gebouwen van Paramaribo gesloten zijn als een maatregel tegen de hitte. Als de ramen en deuren gesloten zijn, dan is dit toch voornamelijk tegen het stof en niet tegen de hitte, tenzij de zon aan een bepaalde zijde van het gebouw staat. Hoe meer men de boel opengooit, hoe frisser het.

Van zijn reizen door het land geeft de schrijver aardige beschrijvingen en indrukken. Zo merkt hij op, dat het in Albina de tegenstelling opviel van het Nederlands en Frans bewind in Guyana. De vergelijking met de strafkolonie te St. Laurent tegenover Albina aan de Marowijne (blz. 32) als bewijs van de Nederlandse vrijheid gaat nogal mank. In een gevangenis is men ook in Suriname niet vrij, al heeft men het vermoedelijk wel beter.

Het valt op, dat de schrijver het gedrag van sommige Noordamerikanen in Suriname afkeurt. Dit zijn echter niet de soldaten — zo zegt hij — maar de werklieden, die er voor de aanleg van vliegvelden en installaties kwamen (blz. 167).

Het Gouvernement der beide staatsdelen wordt nader aan een bespreking onderworpen in het hoofdstuk „Today and Tomorrow". Een rake opmerking is deze op blz. 162: „In feite zijn vele ambtenaren [Europeanen] opgeleid voor Oost-Indië of zij, die reeds in de Oost waren, worden naar Suriname en Curaçao gezonden zonder dat gelet wordt op het feit, dat niet alleen de problemen, doch ook de mensen en hun inzichten geheel verschillen. Om deze redenen heeft West-Indië een gevoel van territoriale minderwaardigheid en het volk heeft een 'Oostindisch complex' ontwikkeld".

Verder wordt gezegd, dat vele gezagsdragers zijn gaan geloven, dat omdat alles niet mogelijk is — niet mogelijk is en dat men niet 'efficiënt' kan zijn in het Westen zodat geen verdere poging wordt gedaan.

Aan het onderwijs in Suriname wijdt Hiss nog een halve bladzijde en ook merkt hij terloops op, dat „hoewel de Nederlandse' Regering strict toezicht oefent op de financiën van Suriname noch Suriname noch Curaçao vertegenwoordigd zijn in de Staten Generaal". Hij voegt er evenwel aan toe dat na de oorlog vertegenwoordiging beloofd is,al zal die (blz. 183) langzamerhand komen, omdat de Nederlandse regering danig verward zal zijn na de oorlog en vele belangrijker zaken te regelen zal hebben. „Nederlands West-Indië zal voor zichzelf moeten zorgen maar met de belofte van een mate van zelfbestuur, zal het blijde de verantwoordelijkheid dragen."